

Michel Seuphor, 1901-1999

-
1901	Fernand Louis Berckelaers wordt op 10 maart geboren in Borgerhout.
1910-1918	Studies bij de jezuiten aan het Onze-Lieve-Vrouwecollege in Antwerpen.
1919	Debuut als Nederlandstalig dichter.
Berckelaers sticht twee flamingantische jongerenbladen: De Klauwaert en Roeland . Hij maakt voor het eerst gebruik van het pseudoniem Seuphor, anagram van Orpheus.
Behoort samen met o.a. Geert Pynenburg, Victor Delhez* en Marc Edo Tralbaut, en wellicht ook dichter Victor Brunclair en schilder Edmond van Dooren* tot de groep De Graalridders .
1920	In de woelige jaren na WO I dreigt de brave cultuurflamingant alsnog te radicaliseren. Tijdens de 11-juliviering wordt Herman Van den Reeck, een jonge student en vriend van Seuphor, gedood door een poitiekogel. Ook Seuphor raakt tijdens de schermutselingen gewond.
1921	Seuphor sticht samen met Geert Pynenburg een nieuw tijdschrift: Het Overzicht . Op 1 december 1921 woont hij in Antwerpen de lezing bij van Theo van Doesburg over De Stijl . Deze maakt een enorme indruk op Seuphor.
1922-1923	In december reist Seuphor samen met Jozef Peeters*, de nieuwe codirecteur van Het Overzicht (Delhez*, Servranckx*), naar Berlijn. In 1923 trekt hij meer-

maals naar Parijs, waar hij uitvoerig kennismakt met de Franse avant-garde.

- 1924 Samen met **Peeters** is hij de drijvende kracht achter het 'Vlaanderen-nummer' van **Der Sturm**. Bij **Het Overzicht** geeft hij eigen literaire werken uit waarin hij experimenteert met de typografie, o.a. **Carnet bric-à-brac** en **Te Parijs in Trombe**.
- 1925 Einde van **Het Overzicht**. 'Cabaret' bundelt de nummers 22 tot 24 en bevat Seuphors dadaïstisch verslag van het huwelijk van zijn vriend **Paul Joostens***: **Mariage filmé**.
In maart wijkt Seuphor definitief uit naar Parijs. Tijdens de zomer schrijft hij de eerste gedichten voor **Diaphragme intérieur et un drapeau**.
- 1926 Reis door Italië, herhaaldelijk contact met **F.T. Marinetti**.
Aangemoedigd door de futuristen schrijft hij het anti-theaterstuk **L'éphémère est éternel**. Een jaar later maakt **Piet Mondriaan** maquettes voor het decor. Eerste abstracte tekeningen.
Hij raakt goed bevriend met het kunstenaarskoppel **Jean Arp*** & **Sophie Taeuber**. Met **Paul Dermée** bereidt Seuphor de publicatie voor van **Documents internationaux de l'Esprit Nouveau** (o.a. **Arp**, **Gropius**, **Joostens***, **Kertesz**, **Léger**, **Marinetti**, **Mondriaan**, **Moholy-Nagy**, **Servranckx***, **Tzara** ...). In het kader hiervan organiseren ze in 1927 elf literaire avonden in de galerie **Le Sacre du Printemps** met o.a. **Kurt Schwitters** en **F.T. Marinetti**.
- 1928 Tweede samenwerking met **Mondriaan**: een 'tableau-poème'.
- 1929 Bezoekt op vraag van uitgever **Emil Szitya** prominente Vlaamse kunstenaars voor **Un renouveau de la peinture en Belgique flamande**.
Experimenten met fotografie; maakt gouaches in de stijl van Mondriaan.

- 1930 Samen met **Joaquín Torres-García** sticht Seuphor de constructivistische kunstenaarsgroep **Cercle et Carré**. De groepstentoonstelling in april is de eerste tentoonstelling die exclusief gewijd is aan de abstracte kunst. Tijdschriftpublicaties onder dezelfde titel.
- 1931-1933 Na een periode van ziekte trekt Seuphor naar Grasse. Wanneer hij naar Parijs terugkeert, hebben **Vantongerloo** en **Herbin Cercle et Carré** vervangen door een verwante groepering. Seuphor begint opnieuw te tekenen en bundelt zijn nota's over eigentijdse kunst.
- 1932 Tijdens een verblijf in Zwitserland verdiept Seuphor zich in het verband tussen kunst en metafysica. Eerste versie van **Le Style et le Cri**. Periode van diepere bekering en sterk religieuze werken.
- 1933 Seuphor maakt een honderdtal 'dessins unilinéaires'. Ze worden op voorspraak van architect **Alberto Sartoris** geëxposeerd bij **Manassero** in Lausanne.
- 1934 Fernand Louis Berckelaers trouwt met Suzanne Plasse. Het stel koopt een vervallen huis in het Zuid-Franse Anduze (Gard), dat ze geleidelijk opknappen. Ze leiden er een eenvoudig bestaan.
- 1935-1936 De eerste zoon Clément overlijdt na vier maanden; in 1936 wordt Régis geboren.
- 1937 Seuphor profileert zich uitdrukkelijk als anti-fascist en anti-communist. Tot zijn verbijstering verbiedt het Vaticaan het anti-fascistisch tijdschrift **Sept**. Hij begint aan zijn sleutelroman over het kunstenaarsleven in Antwerpen en Parijs in de jaren 20: **Les évasions d'Olivier Trickmansholm**.

- 1942-1943 Berckelaers engageert zich in het Belgische verzet in Frankrijk. Publicatie van *La maison claire*, met opdracht aan **Victor Delhez***.
- 1945 Het gezin Seuphor vestigt zich in Aubagnac. Seuphor publiceert de omvangrijke monografie **Itinéraire spirituel de Michel Seuphor**.
- 1946 Medewerking grote **Mondriaan**-retrospectieve in Stedelijk Museum Amsterdam.
- 1948-1949 Terugkeer naar Parijs. Op vraag van **Aimé Maeght** stelt Seuphor **L'art abstrait, ses origines, ses premiers maîtres** samen. Nieuwe reeks dessins unilinéaires.
- 1950-1951 Verblijft in Nederland en New York ter voorbereiding van de eerste monografie over **Piet Mondriaan: Piet Mondriaan, sa vie, son oeuvre**. Na 'desolate' lijntekeningen eerste 'dessins à lacunes à traits horizontaux'.
- 1952-1954 De leemtetekeningen verdiepen zich tot 'series' waarin sequenties van een beweging worden vastgelegd. Vanaf '53 collagetechniek. Monografie over **Willy Anthoons***.
- 1955-1956 Eerste successen in de toegepaste kunsten: Seuphor ontwerpt tapijten voor het Provinciehuis van Arnhem en de Belgische regering. Publicatie van **Deux peintres américains**, over **Buffie Johnson** en **Alcopley***.
- 1957-1958 **Dictionnaire de la peinture abstraite**. Naar aanleiding van die publicatie expo in **galerie Creuze: Cinquante ans de la peinture abstraite** (o.a. **Sevrancx***). Hoogtepunt van de leemtetekeningen: expo met **Arp** en **Taeuber** in Wenen en Keulen.
- 1959 Publicatie van **La Sculpture de ce siècle. Dictionnaire de la sculpture moderne**. Eerste 'ensembles' en expo van tapijten en (collage)tekeningen bij **Denise René**.

- 1960 Eerste expo in de Verenigde Staten bij **galerie Robles** in Los Angeles
- 1962 Tweede expo in Milaan.
Uitgave door Flammarion van een uitgebreide versie van **La peinture abstraite, sa genèse, son expansion** over de ontstaansgeschiedenis van de abstracte schilderkunst (in het Frans, Engels, Duits, Spaans en Italiaans).
- 1963 Publicatie van **De Abstracte Schilderkunst in Vlaanderen**.
- 1965 Publicatie van **Le Style et le Cri** bij Editions du Seuil.
Eerste retrospectieve in het Museum voor Schone Kunsten van Nantes.
- 1968 Een groot wandtapijt van Seuphor wordt geïntegreerd in de rechtenfaculteit van Bordeaux.
Opvoering van **L'éphémère est éternel** in Milaan; publicatie van **Parabolique** en **Le monde est plein d'oiseaux** in Lausanne.
- 1970-1974 **Galerie Maeght** vervolledigt Seuphors magnum opus, een vierdelig naslagwerk over de geschiedenis van de abstracte schilderkunst, met **Art Abstrait**.
- 1972 Publicatie van een monografie over Seuphor bij Marcatorfonds, met bijdragen van o.a. **Jean Arp** en **Alberto Sartoris**.
- 1974 De RTB maakt de documentaire **Michel Seuphor entre les lignes**.
Creatie van een nieuwe reeks lacunetekeningen.
- 1976-1977 Facsimile-heruitgaves bij **Jean-Michel Place** in Parijs van **Het Overzicht, Cercle et Carré** en **Les Documents Internationaux de l'Esprit Nouveau**.

-
- Publicatie van een groots opgezette monografie door het Centre Pompidou en het Mercatorfonds, die dient als catalogus bij een grote retrospectieve in het Gemeentemuseum Den Haag. Deze expo verhuist in '77 naar het Centre Pompidou.
Seuphor wordt Commandeur de l'Ordre des Arts et Lettres.
- 1979 Eerste grote retrospectieve van Seuphor in Duitsland (Saarbrücken).
- 1981 Expo in Musée de la Boverie in Luik.
- 1985-1986 Maart 1985: driedaags colloquium over de dichter Seuphor aan de Universiteit van Nantes.
Het werk van Seuphor wordt tentoongesteld in Chicago, Antwerpen, Saar-louis, Zürich, Grenchen, Parijs, Nantes, Girona en Den Haag.
- 1985-1986 Uitgeverij Rougerie en het Centre National du Livre starten een project om de dichter Michel Seuphor meer bekendheid te geven. Tussen 1988 en 1997 verschijnen zowel een reeks heruitgaven en bundelingen als nieuwe gedichten, goed voor een editie van 11 delen (**Oeuvres complètes**).
- 1991 Seuphor ontvangt voor zijn negentigste verjaardag de Medaille d'or de la Ville de Paris; **Michel Seuphor 90** wordt uitgezonden door de BRTN.
- 1996 Overlijden van Seuphors echtgenote Suzanne Plasse.
- 1997 Omvangrijke expo over Seuphors beeldend werk door het Ludwig Museum in Koblenz.
- 1999 Fernand Louis Berckelaers overlijdt op 12 februari in Parijs.